

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

Број: 01-02-03-13- 251/18
Р: 06-08; 012-08/18

ИЗВЈЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА
правосуђа Брчко дистрикта БиХ
за период 1. јануар – 31. децембар 2017. године

Брчко, јуна 2018. године

САДРЖАЈ

<u>НЕЗАВИСНО РЕВИЗОРСКО МИШЉЕЊЕ</u>	3
<u>1. РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА</u>	5
<u>2. УВОД</u>	7
<u>3. ОПШТИ ДИО</u>	7
<u>4. ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ОБИМ РЕВИЗИЈЕ</u>	8
<u>5. ОСВРТ НА НАЛАЗЕ И ПРЕПОРУКЕ ПРЕТХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ</u>	9
<u>6. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ</u>	9
<u>6.1. РУКОВОДСТВО И СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА</u>	9
<u>6.2. ОБАВЉАЊЕ ДЈЕЛАТНОСТИ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ</u>	10
<u>6.3. ПЛАНИРАЊЕ И ИЗВРШЕЊЕ ТЕКУЋЕГ БУЏЕТА</u>	11
<u>6.3.1. Накнаде трошкова запослених</u>	12
<u>6.3.2. Издаци за материјал и ситан инвентар</u>	12
<u>6.3.3. Издаци за текуће одржавање</u>	13
<u>6.4. ПЛАНИРАЊЕ И ИЗВРШЕЊЕ КАПИТАЛНОГ БУЏЕТА</u>	13
<u>7. Остали налази:</u>	14
<u>7.1. Издаци по судској пресуди</u>	14
<u>7.2. Депозитни рачун</u>	14
<u>7.3. Попис средстава и обавеза на дан 31. 12. 2017. године</u>	15
<u>8. КОМЕНТАР</u>	15
<u>9. ПРИЛОЗИ ИЗВЈЕШТАЈА О РЕВИЗИЈИ</u>	16

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

ПРАВОСУЂЕ БРЧКО ДИСТРИКТА БиХ
Н./р. председника Правосудне комисије

НЕЗАВИСНО РЕВИЗОРСКО МИШЉЕЊЕ

Предмет ревизије

Извршили смо ревизију финансијског пословања правосуђа Брчко дистрикта БиХ (у даљем тексту: правосуђе), за период **1. јануар – 31. децембар 2017.** године, те ревизију усклађености пословања с важећим законским и другим релевантним прописима.

Одговорност руководства

Председник Правосудне комисије је одговоран за финансијско пословање правосуђа и усклађеност пословања с важећим законским и другим релевантним прописима. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за спречавање настанка материјално значајних грешака у финансијском пословању правосуђа.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност да изразимо мишљење о финансијском пословању на основу извршене ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“, бројеви 40/08, 29/14, 23/16) и примјењивим оквиром ISSAI ревизијских стандарда. Ови стандарди налажу да радимо у складу са етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијско пословање не садржи материјално значајне погрешке, те да је пословање усклађено с важећим законским и другим релевантним прописима.

Ревизија укључује спровођење поступака ради прибављања ревизорских доказа о усклађености финансијског пословања са законским и другим релевантним прописима, одобреним и извршеним позицијама буџета и извршавање послова из своје надлежности. Избор поступка је заснован на ревизорском просуђивању, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешака у финансијском пословању. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за финансијско пословање, ради осмишљавања ревизорских поступака који су одговарајући у датим околностима, и задовољавају стандарде ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизорски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше ревизорско мишљење.

Основ за изражавање мишљења

- *Правосуђе је планирало приходе у износу од 16.579.436,00 КМ, а остварило 2.556.700,14 КМ или 15,42%. Највеће одступање је код прихода Правобранилаштва по основу накнада трошкова судског поступка и судских одлука гдје су планирани приходи у износу од 14.479.436,00 КМ, док је остварење истих било 553.975,80 КМ или 3,83%, што осим нереалних показатеља у односу на приходе остварене у претходном периоду, утиче на рационално располагање буџетским средствима нереалним повећањем оквира за текућу потрошњу (тачка 6.3).*
- *Због незаконитог раскида уговора из 2004. године о набавци софтвера за рачунско вођење евиденција и обраду предмета у правосудним институцијама Брчко дистрикта БиХ проузроковани су издаци на терет буџета Брчко дистрикта БиХ у износу од 1.151.476,89 КМ од чега се 406.670,00 КМ односи на накнаду штете и 744.806,89 КМ на затезне камате настале због дужине периода вођења судског поступка (тачка 7.1).*

Мишљење с резервом

По нашем мишљењу, осим ефеката навода у претходном пасусу, финансијско пословање правосуђа Брчко дистрикта БиХ, у периоду **1. јануар –31. децембар 2017.** године, било је у свим материјално значајним аспектима усклађено с важећом законском регулативом.

Замјеници главног ревизора:

Амра Илић, дипл. ек.

Мр сц. Саво Грујић, дипл. ек.

Главни ревизор

Некир Суљагић, дипл. ек.

1. РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Извршеном ревизијом финансијског пословања, правосуђа Брчко дистрикта БиХ за 2017. годину, констатовали смо одређени број пропуста и неправилности, а ради отклањања истих дали смо следеће препоруке:

Потребно је ажурирати постојеће акте о интерним контролама у дијелу њиховог темељења на постојећим идентификованим ризицима, процјени вјероватноће њиховог настанка и утицаја на финансијско пословање институција правосуђа приликом извршавања њихових значајних трансакција и активности.

Потребно је успоставити процедуре неопходне за елиминисање процијењених ризика или њихово свођење на прихватљив ниво, те обезбиједити континуирану примјену успостављених процедура у свакодневном раду свих радника правосуђа успостављањем системске комуникације између учесника и ефективног мониторинга од стране руководства појединачних институција и Правосудне комисије ради сталног унапређивања система интерних контрола на основу уочених пропуста и информација о промјенама у окружењу.

Ради јачања улоге Правобранилаштва у заштити буџетских средстава у поступцима јавних набавки, потребно је (осим основних) детаљно прописати битне елементе уговора о набавкама робе и услуга и извођењу радова, узимајући у обзир њихове специфичности и ризике који прате њихову реализацију од покретања поступка набавке до коначног извршења уговора и успоставити адекватан систем надзора и комуницирања свих учесника током цијелог процеса.

Потребно је сачињавати оперативне планове расхода одобреног буџета, те на основу истих тромјесечно пратити извршење у складу са одредбама Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ и Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2017. годину.

Потребно је у образложењу извршења буџета за претходну годину осим табеларног приказа дати текстуално образложење одступања у извршењу свих значајних ставки одобреног буџета у складу са одредбама Правилника о финансијском извјештавању и годишњем обрачуну буџета Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је набавку канцеларијског материјала извршавати досљедном примјеном закључених уговора, у дијелу извршења и документовања уговорених обавеза надзора над квалитетом извршене испоруке.

Потребно је класификацију расхода и издатака вршити досљедном примјеном Правилника о рачуноводству Брчко дистрикта БиХ ради пружања поузданих информација које су релевантне за доношење одлука за потребе планирања и контроле извршавања буџета.

Потребно је спровођење директног споразума вршити досљедном примјеном Правилника о поступку директног споразума у дијелу закључивања уговора са одабраним испоручиоцем.

Потребно је обезбиједити ефикасан систем колања документације о створеним обавезама и њихово признавање у оквиру периода на који се односе ради реалнијег исказивања извршења расхода у обрачунском периоду.

Потребно је приликом признавања издатака за набавку сталне имовине обезбиједити благовремену и ефикасну контролу извршавања свих уговорених обавеза, као и документовање предузетих контролних активности.

Потребно је приликом креирања тендерске документације и нацрта уговора о извршењу специфичних послова детаљно регулисати све обавезе уговорних страна и начине доказивања њиховог извршења, а настале спорове рјешавати благовремено у складу с њиховом суштином ради избјегавања непотребних додатних трошкова поступка и затезних камата.

Потребно је приликом издавања налога за уплату депозита или других средстава обезбиједити њихово достављање лицима задуженим за вођење рачуна како би се устројила поуздана аналитичка евиденција по намјенама и уплатиоцима средстава, те успоставила системска контрола ефективне наплате и раздужења издатих налога за наплату.

Потребно је обезбиједити да се припрема и извршење пописа имовине и обавеза врши досљедном примјеном Упутства о попису у дијелу рокова окончања пописа и задужења сталних средстава и инвентара по канцеларијама и задуженим лицима.

2. УВОД

Обавили смо ревизију финансијског пословања правосуђа, на основу овлашћења датих Законом о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ и другим релевантним прописима на основу годишњег плана ревизија.

3. ОПШТИ ДИО

Устав Босне и Херцеговине и Статут Брчко дистрикта БиХ предвиђају владавину закона у Брчко дистрикту БиХ (у даљем тексту: Дистрикт). Они обавезују Дистрикт да обезбиједи највиши ниво међународно признатих људских права и основних слобода. Правосуђе Дистрикта је определијељено за остваривање наведених циљева кроз стварање независног и ефикасног правосудног система.

У складу с Налогом супервизора о именовању чланова правосуђа од 8. марта 2001. године, одредбама Закона о Правобранилаштву Брчко дистрикта БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 28/06) и Закона о Правосудној комисији Брчко дистрикта БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 19/07), Правосуђе се састоји од:

- Основног суда и Апелационог суда Брчко дистрикта БиХ;
- Тужилаштва Брчко дистрикта БиХ;
- Правосудне комисије Брчко дистрикта БиХ;
- Канцеларије за правну помоћ Брчко дистрикта БиХ; и
- Правобранилаштва Брчко дистрикта БиХ.

Основни суд и Апелациони суд Брчко дистрикта БиХ

Дистрикт има самостално и независно судство које чине Основни суд Брчко дистрикта Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Основни суд) и Апелациони суд Брчко дистрикта Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Апелациони суд).

Судови суде и штите људска права и основне слободе грађана зајамчене Уставом Босне и Херцеговине, законима Босне и Херцеговине, законима и Статутом Брчко дистрикта Босне и Херцеговине. Судови такође оцјењују да ли су одредбе закона Дистрикта у складу са одговарајућим одредбама Устава и закона Босне и Херцеговине а у складу с чланом 6 ставом 3 тачком с Устава Босне и Херцеговине. Осим тога судови имају надлежност да одлучују да ли су одредбе закона Дистрикта у складу са Статутом Брчко дистрикта БиХ.

Основни суд одлучује и суди по предметима у којима треба донијети судску одлуку по законима Дистрикта. У Основном суду се рјешавају кривични, парнични, привредни, прекршајни, ванпарнични и извршни поступци, а такође Суд је одговоран за регистре земљишта, привредних субјеката и предузећа.

Апелациони суд има другостепену надлежност и одлучује о редовним и ванредним правним лијековима изјављеним на одлуке Основног суда.

Тужилаштво Брчко дистрикта БиХ

Тужилаштво је независан орган Дистрикта који своју функцију обавља непристрасно у складу са Уставом и законима Босне и Херцеговине, Статутом Брчко дистрикта БиХ и законима Дистрикта. Тужилаштво покреће поступке против починилаца кривичних дјела и усмјерава Полицију Брчко дистрикта БиХ у истраживању кривичних дјела. Тужилаштво такође прима, прегледа и поступа по пријавама поднесеним од стране органа Брчко дистрикта БиХ и других правних и физичких лица.

Правосудна комисија Брчко дистрикта БиХ

Правосудна комисија је самостално, и од других органа власти Брчко дистрикта БиХ независно тијело које своје послове обавља у оквиру дјелокруга утврђеног Статутом Брчко дистрикта БиХ и законима Брчко дистрикта БиХ. Правосудна комисија обезбјеђује највише професионалне стандарде при именовању и разрешењу адвоката у Канцеларији за правну помоћ, обезбјеђује спровођење закона и других прописа и мјера које се односе на организацију и рад адвоката Канцеларије за правну помоћ и Судске полиције Брчко дистрикта БиХ, те даје сагласност на правилнике о унутрашњој организацији истих.

Канцеларија за правну помоћ Брчко дистрикта БиХ

Канцеларија за правну помоћ Брчко дистрикта БиХ је независан орган Дистрикта. Канцеларија је одговорна за пружање правних савјета и правне помоћи физичким лицима лошег имовног стања на високо професионалан начин као што је одређено од стране Правосудне комисије Брчко дистрикта БиХ у складу са Законом о Канцеларији за правну помоћ Брчко дистрикта БиХ. Канцеларија своју функцију обавља непристрасно у складу са Уставом и законима Босне и Херцеговине, Статутом Брчко дистрикта БиХ и законима Брчко дистрикта БиХ. Канцеларија је независна од судова и Тужилаштва Брчко дистрикта БиХ.

Правобранилаштво Брчко дистрикта БиХ

Правобранилаштво је институција успостављена Законом о Правобранилаштву Брчко дистрикта БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“, бројеви 28/06, 19/07, 17/08 и 20/10). Циљ Правобранилаштва је да обезбиди да се имовина Брчко дистрикта БиХ користи у складу са законом и да радње које Дистрикт предузима, као и послови у којима је Дистрикт једна од страна, буду у складу са Законом. Како би се постигао овај циљ, правобранилац може давати савјетодавна мишљења у вези са усклађеношћу поступака институција Дистрикта и може покренути парнице и заступати у парницама пред судовима Дистрикта и другим судовима у Босни и Херцеговини. Правобранилаштво може покретати поступке у име Дистрикта, заступати у поступцима у име Дистрикта или покретати поступке против Дистрикта и лица одговорних за кршење законских обавеза Дистрикта.

Правобранилаштво прати и проучава стање и проблеме из своје надлежности и обавјештава надлежне институције и предлаже мјере за спречавање друштвено штетних појава.

На дан 31. 12. 2017. године, правосуђе је имало 245 запослених, док је Организационим планом правосуђа систематизована 251 позиција.

4. ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ОБИМ РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије је финансијско пословање правосуђа за 2017. годину, односно, стварно извршење издатака – расхода текућег буџета и буџета капиталних потреба, као и усклађеност пословања с важећим законским и другим релевантним прописима.

Циљ ревизије финансијског пословања правосуђа је да омогући ревизору да предочи налазе и препоруке о томе да ли је финансијско пословање обављено у складу са цјелокупном законском важећом регулативом Дистрикта, као и планираним позицијама буџета.

Ревизија је планирана и извршена с циљем прибављања реалног основа да ли финансијско пословање правосуђа одражава реалну слику пословања током године и стања на крају године. Ревизија ће утврдити да ли су предузете све мјере за намјенско трошење буџетских издатака за сврхе за које је дато овлашћење доношењем буџета, постизање транспарентности и законитости у раду, као и јавне одговорности предсједника појединих организационих цјелина правосуђа. Ревизија укључује давање налаза и препорука за даљи рад с посебним нагласком на што ефикаснију и економичнију заштиту имовине и трошење јавних средстава путем јачања интерних контрола.

Обим ревизије је утврђен интерним планским документима ревизије финансијског пословања за 2017. годину.

С обзиром да се ревизија обавља провјерама на бази узорака и да постоје инхерентна ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке могу остати неоткривене.

5. ОСВРТ НА НАЛАЗЕ И ПРЕПОРУКЕ ПРЕТХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ

Канцеларија за ревизију јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ извршила је ревизију финансијског пословања правосуђа за 2016. годину. На основу препорука из Извјештаја о обављеној ревизији финансијског пословања за 2016. годину, а ради отклањања уочених пропуста и неправилности, правосуђе је усвојило Акциони план за отклањање недостатака по Извјештају о ревизији финансијског пословања правосуђа за период од 1. јануара до 31. децембра 2016. године, број: СуПК-950/17 од 12. јуна 2017. године.

Увидом у планиране активности по Акционом плану и извјештај о раду Одјељења за 2017. годину, у вези са реализацијом датих препорука утврдили смо сљедеће:

- **Реализоване препоруке:**
 - примјена одредаба Закона о порезу на доходак на раднике Брчко дистрикта БиХ.
- **Нереализоване препоруке:**
 - реално планирање буџетских средстава у складу са својим потребама;
 - устројавање ажурне и поуздане евиденције уплата на депозитном рачуну по уплатиоцима.

Нереализоване препоруке из претходне три године:

- сачињавање оперативних планова одобреног буџета;
- извршавање пописа у року и на начин прописан Упутством о попису.

6. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

6.1. Руководство и систем интерних контрола

Ради остварења програмских циљева рада као и економичног, ефикасног и ефективног трошења јавних средстава, неопходно је успоставити функционалан систем интерних контрола, које су одговорност руководства правосуђа.

Током ревизије, извршили смо процјену успостављања, функционисања и надзора система интерних контрола као процеса који је утемељен и вођен од стране руководства правосуђа, с циљем обезбјеђења разумног увјерења за ефикасност и успјешност пословања, сагласности с постојећим законима и прописима, заштите имовине од неовлашћеног присвајања, коришћења или отуђења.

Контролни поступци, обављани на основу општих упутстава из организационог плана, формализовани су и сведени на рутинске трансакције, што потврђују уочени пропусти и неправилности, и то:

- изостанак тромјесечног (кварталног) планирања, праћења и извјештавања извршења буџета, у складу са одредбама Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ и Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2017. годину;
- нереално планирање прихода;
- непотпуно образложење извршења буџета;
- неспровођење уговореног надзора над квалитетом испоручене робе;
- неодговарајућа класификација расхода текућег одржавања;
- спровођење поступка јавне набавке путем директног споразума без закључивања уговора обавезног по Правилнику о поступку директног споразума;
- признавање расхода након периода на који се односе;
- недоследности у реализацији закљученог уговора о набавци софтвера из ранијих година који је довео до губитка спора и значајног одлива финансијских средстава;
- није успостављена аналитичка евиденција по уплатиоцима депозитних средстава на трансакционом подрачуну;
- попис имовине и обавеза није извршен у року и на начин прописан Упутством о попису.

Потребно је ажурирати постојеће акте о интерним контролама у дијелу њиховог темељења на постојећим идентификованим ризицима, процјени вјероватноће њиховог настанка и утицаја на финансијско пословање институција правосуђа приликом извршавања њихових значајних трансакција и активности.

Потребно је успоставити процедуре неопходне за елиминисање процијењених ризика или њихово свођење на прихватљив ниво, те обезбиједити континуирану примјену успостављених процедура у свакодневном раду свих радника правосуђа, успостављањем системске комуникације између учесника и ефективног мониторинга од стране руководства појединачних институција и Правосудне комисије ради сталног унапређивања система интерних контрола на основу уочених пропуста и информација о промјенама у окружењу.

6.2. Обављање дјелатности у складу са Законом

Одредбама члана 7 Закона о Правобранилаштву Брчко дистрикта БиХ прописано је да Правобранилаштво обавља послове правне заштите јавне имовине, имовинских права и имовинских интереса Брчко дистрикта БиХ, његових органа, институција и правних лица која се финансирају у потпуности или претежно из буџета Дистрикта или је Дистрикт њихов оснивач. Правобранилаштво пред судовима и другим надлежним органима предузима законом одређене поступке и мјере за заштиту јавне имовине, имовинских права и имовинских интереса Брчко дистрикта, односно у положају је законског заступника Дистрикта, његових институција и органа.

Осим наведеног одредбама члана 68 ставова 2 и 3 Статута Брчко дистрикта БиХ дефинисан је мандат Правобранилаштва, да обезбиједи коришћење имовине Брчко дистрикта у складу са законом и да радње које Дистрикт предузима, као и послови у којима је Дистрикт једна од страна буду у складу са законом, те да Правобранилаштво може покренути поступке у име Дистрикта и лица одговорних за кршење законских обавеза. Правобранилаштво поред наведених надлежности даје мишљења прије доношења аката и закључивања уговора којима се регулишу финансијска и имовинска питања Дистрикта, њихових органа и институција и врши функцију контроле законитости закључивања напријед наведених уговора имовинско-правне природе.

Због непостојања додатне легислативе у поступцима јавних набавки улога Правобранилаштва у том процесу сведена је на евиденцију примљених захтјева и давање мишљења на испуњавање формално потребних општих услова за сачињавање уговора уз наглашавање одговорности буџетских корисника за материјалну одговорност према средствима.

Ради јачања улоге Правобранилаштва у заштити буџетских средстава у поступцима јавних набавки, потребно је (осим основних) детаљно прописати битне елементе уговора о набавкама робе и услуга и извођењу радова, узимајући у обзир њихове специфичности и ризике који прате њихову реализацију од покретања поступка набавке до коначног извршења уговора и успоставити адекватан систем надзора и комуницирања свих учесника током цијелог процеса.

6.3. Планирање и извршење текућег буџета

Одобрени буџет правосуђа за текуће расходе у износу од 10.686.692,11 КМ, реализован је у износу од 9.963.369,37 КМ, или 93,23% (табела број 1 у прилогу Извјештаја).

Чланом 27 ставом 1 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ и чланом 14 ставом 1 Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2017. годину, прописана је обавеза буџетских корисника да припремају и подносе Дирекцији за финансије Брчко дистрикта БиХ предлоге оперативних планова буџета у којима су обухваћени планови расхода за свако тромјесечје. На основу кварталних планова расхода и расположивих буџетских средстава, буџетски корисници прате извршење буџета како је то предвиђено одредбама члана 26 става 2 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ.

Ревизијом смо утврдили да правосуђе у 2017. години није сачињавало оперативне тромјесечне планове одобреног буџета, којим би били обухваћени тромјесечни планови расхода, што није у складу са одредбама Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ и Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2017. годину.

Потребно је сачињавати оперативне планове расхода одобреног буџета, те на основу истих тромјесечно пратити извршење у складу са одредбама Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ и Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2017. годину.

Правосуђе је планирало укупне приходе за 2017. годину у износу од 16.579.436,00 КМ, а остварило у износу од 2.556.700,14 КМ или 15,42% плана.

Узрок неостварења планираних прихода је нереално планирање прихода Правобранилаштва које је за 2017. годину планирало приходе у износу од

14.479.436,00 КМ, а остварило у износу од 553.975,80 или 3,83% плана без образложења узрока одступања.

У образложењу извршења текућег буџета правосуђа за период 1. јануар – 31. децембар 2017. године, табеларно су наведени планирани и извршени приходи без образложења одступања остварених прихода у односу на планиране. Реализација капиталног буџета за 2015, 2016. и 2017. годину је такође дата табеларно без текстуалног образложења.

Чланом 21 ставовима 2 и 3 Правилника о финансијском извјештавању и годишњем обрачуну буџета утврђена је обавеза буџетских корисника да, на захтјев Дирекције за финансије, објасне узроке непропорционалног извршења годишњег плана значајних прихода, расхода, примитака и издатака, а по могућности и квантификовању одступања по узроцима настајања, образложења узрока непропорционалног извршења годишњег плана, најважније узроке одступања извршења у односу на исти период претходне године и мјере које ће бити предузете ради отклањања евентуалних поремећаја.

Због наведених недостатака образложења извршења, текућег и капиталног буџета у односу на планирани, као и прихода и примитака за период 1. јануар – 31. децембар 2017. године правосуђе није поступило у складу са одредбама члана 21 ставова 2 и 3 Правилника о финансијском извјештавању и годишњем обрачуну буџета Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је у образложењу извршења буџета за претходну годину осим табеларног приказа дати текстуално образложење одступања у извршењу свих значајних ставки одобреног буџета у складу са одредбама Правилника о финансијском извјештавању и годишњем обрачуну буџета Брчко дистрикта БиХ.

6.3.1. Накнаде трошкова запослених

Накнаде трошкова запослених одобрене су буџетом за 2017. годину у износу од 258.420,00 КМ, а извршене су у износу од 171.863,57 КМ или 66,51% одобреног буџета. Од наведеног износа за отпремнине због одласка у пензију иде 46.189,26 КМ, за помоћ у случају смрти или теже инвалидности 11.360,00 КМ, помоћ раднику у случају теже болести 4.260,00 КМ и за накнаде за привремене и повремене послове 110.054,31 КМ.

6.3.2. Издаци за материјал и ситан инвентар

Издаци за набавку материјала и ситног инвентара одобрени су у износу од 209.200,00 КМ, извршени су у износу од 123.305,92 КМ, што представља 58,94% извршења плана, што је образложено неспровођењем планиране набавке хигијенског материјала и униформи.

Најзначајнији издаци односе се на: обрасце и папир 47.783,95 КМ, компјутерски материјал 30.068,60 КМ, материјал за чишћење 20.152,73 КМ, рекламни материјал и поклоне 18.602,86 КМ, издатке за униформе 14.483,70 КМ и ситан инвентар 9.025,98 КМ.

У оквиру издатака за материјал и ситан инвентар, извршена је и набавка канцеларијског материјала у износу од 9.681,75 КМ без документовања уговореног надзора над квалитетом испоручених материјала.

Потребно је набавку канцеларијског материјала извршавати досљедном примјеном закључених уговора, у дијелу извршења и документовања уговорених обавеза надзора над квалитетом извршене испоруке.

6.3.3. Издаци за текуће одржавање

Издаци за текуће одржавање одобрени су у износу од 212.000,00 КМ а остварени у износу од 151.245,06 или 71,34%. Од наведеног износа најважнији издаци односе се на одржавање опреме – 70.379,67 КМ, одржавање возила – 49.010,94 КМ, услуге одржавања зграда – 21.684,64 КМ и уградња ауто-гума – 7.548,84 КМ.

У оквиру издатака за одржавање возила налазе се и издаци за накнадну доградњу додатне опреме новокупљених возила која због повећања перформанси средства и висине износа представља реконструкцију која повећава вриједност средства и чије се финансирање врши из буџета капиталних потреба.

Код спровођења поступка набавке санитарног материјала путем директног споразума за потребе Основног суда набавка је извршена без потписивања уговора који је обавезан по члану 7 тачки б) Правилника о поступку директног споразума.

Осим тога издаци за набавку и уградњу ауто-гума извршени у износу 7.584,84 КМ по усвојеној класификацији расхода планирају се и извршавају у оквиру набавке материјала и ситног инвентара.

Потребно је класификацију расхода и издатака вршити досљедном примјеном Правилника о рачуноводству Брчко дистрикта БиХ ради пружања поузданих информација које су релевантне за доношење одлука за потребе планирања и контроле извршавања буџета.

Потребно је спровођење директног споразума вршити досљедном примјеном Правилника о поступку директног споразума у дијелу закључивања уговора са одабраним испоручиоцем.

6.3.4. Издаци за уговорене услуге

Издаци за уговорене услуге одобрени су у износу од 1.913.371,00 КМ а остварени у износу од 1.584.399,78 или 82,81%

У оквиру уговорених услуга најзначајнији издаци односе се на: трошкове издржавања казни затвора – 1.070.390,00 КМ, услуге вјештачења спољних сарадника – 184.933,73 КМ, услуге болничке заштите – 61.388,66 КМ, судска рјешења и поравнања – 33.700,00 КМ, накнаде за рад у комисијама – 15.540,00 КМ и издатке по уговорима о дјелу – 14.596,22 КМ.

У оквиру издатака за вјештачења призната је фактура за услуге које су извршене 2015. године у износу од 5.110,00 КМ, што указује на недостатке у систему кретања документације између институција у правосуђу и евиденцији створених обавеза.

Потребно је обезбиједити ефикасан систем колања документације о створеним обавезама и њихово признавање у оквиру периода на који се односе ради реалнијег исказивања извршења расхода у обрачунском периоду.

6.4. Планирање и извршење капиталног буџета

Одобрена средства буџета капиталних потреба за период 2015–2017. година одобрена су у износу од 1.408.149,81 КМ, а извршена у износу од 612.179,95 КМ, или 43,5% извршења (табела број 2 у прилогу Извјештаја).

Издаци за капиталне потребе у 2017. години одобрени су у износу од 631.455,00 КМ, а извршени у износу од 133.185,18 КМ или 21,1%.

Увидом у документацију о поступку набавке рачунарске опреме уочено је да је приликом спровођења поступка уговорен депозит на име отклањања кварова у гарантном року. Забиљешкама Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ констатовано је да испоручиоци нису првобитно умањили фактуре за износ гарантног депозита тако да су фактуре враћене правосуђу које је исте вратило испоручиоцима, а што се одражава на пропусте у систему интерне контроле правосуђа у дијелу ефикасног обезбјеђења досљедног извршавања свих уговорених обавеза.

Потребно је приликом признавања издатака за набавку сталне имовине обезбиједити благовремену и ефикасну контролу извршавања свих уговорених обавеза, као и документовање предузетих контролних активности.

7. Остали налази

7.1. Издаци по судској пресуди

На основу пресуде Основног суда Брчко дистрикта БиХ, број: 960 Пс 003460 16 Пс 3 од 23. маја 2016. године а која је потврђена Пресудом Апелационог суда Брчко дистрикта БиХ, број: 960 Пс 003460 17 Гж 3 од 18. августа 2017. године због незаконитог раскида уговора пресуђена је исплата 406.670,00 КМ накнаде штете са законском затезном каматом од 3. маја 2006. године до исплате у износу од 744.806,89 КМ. Издаци су реализовани са организационог кода Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ – економски код судске пресуде и поравнања, а односе се на штету због раскида уговора закљученог 18. марта 2004. године за набавку софтвера за рачунско вођење евиденција и обраду предмета у правосудним институцијама Брчко дистрикта БиХ.

Увидом у пресуде видљиво је да уговорни орган приликом покретања поступка и закључивања уговора није довољно прецизно поставио мјерљиве параметре за оцјену степена и квалитета испуњења уговорених обавеза што је довело до настанка и каснијег губитка спора.

Потребно је приликом креирања тендерске документације и нацрта уговора о извршењу специфичних послова детаљно регулисати све обавезе уговорних страна и начине доказивања њиховог извршења, а настале спорове рјешавати благовремено у складу с њиховом суштином ради избјегавања непотребних додатних трошкова поступка и затезних камата.

7.2. Депозитни рачун

Правосуђе у поступцима које води прикупља уплате од страна у поступку по основу: јемства по рјешењу суда, учешћа у јавном надметању, извршног поступка, рјешења о намирењу, стечајног поступка, поступка ликвидације, експропријације и др. Прикупљена средства се након спроведених судских поступака на основу рјешења предметног судије исплаћују за намјене одређене рјешењем суда.

Уплате и исплате по наведеном основу евидентирају се у Дирекцији за финансије (Трезор) преко трансакционог подрачуна за вођење унутрашњег платног промета за потребе Основног суда, код "UniCredit" банке д. д. Мостар. Пописна комисија је утврдила стање рачуна на дан 31. 12. 2017. године у износу 2.090.268,19 КМ.

Ревизијом смо утврдили да правосуђе није успоставило ажурну и вјеродостојну аналитичку евиденцију по намјенама и уплатиоцима средстава.

Потребно је, приликом издавања налога за уплату депозита или других средстава, обезбиједити њихово достављање лицима задуженим за вођење рачуна како би се устројила поуздана аналитичка евиденција по намјенама и уплатиоцима средстава, те успоставила системска контрола ефективне наплате и раздужења издатих налога за наплату.

7.3. Попис средстава и обавеза на дан 31. 12. 2017. године

Правосуђе је 27. октобра 2017. године извршило именовање пописне комисије и поткомисија за попис ствари, материјалних права, потраживања и обавеза институција правосуђа Брчко дистрикта БиХ са задатком да, у складу са Упутством о раду пописних комисија и обављању пописа средстава, потраживања и обавеза, изврши попис у правосуђу, са стањем на дан 31. 12. 2017. године, те да извјештај о извршеном попису достави Правосудној комисији до 10. јануара 2018. године. Пописна комисија је дужна да координира рад комисија и сачини пописне листе, усагласи са Дирекцијом за финансије Брчко дистрикта БиХ и исте достави Централној пописној комисији Брчко дистрикта БиХ до 15. јануара 2018. године.

Извјештај је од стране Правосудне комисије усвојен 5. фебруара 2018. године. Увидом у пописне листе утврђено је да је усаглашавање стања са Дирекцијом за финансије Брчко дистрикта БиХ извршено 5. и 7. фебруара 2018. године, након рока прописаног чланом 7 Упутства.

Правосуђе није успоставило евиденцију задужења сталних средстава и инвентара по канцеларијама, с потписом задужених лица, прописаном чланом 3 тачком с) Упутства.

Потребно је обезбиједити да се припрема и извршење пописа имовине и обавеза врше досљедном примјеном Упутства о попису у дијелу рокова окончања пописа и задужења сталних средстава и инвентара по канцеларијама и задуженим лицима.

8. КОМЕНТАР

Правосуђу је уручен Нацрт извјештаја о ревизији финансијског пословања за 2017. годину, број: 01-02-03-13-230/18 на разматрање и достављање евентуалних нових доказа и коментара на налазе ревизије.

У остављеном року од петнаест (15) дана правосуђе Брчко дистрикта БиХ се изјаснило дописом број: СуПК-1081/18 од 28. јуна 2018. године. Правосуђе је дописом потврдило неизвјесност временског рока наплате планираних прихода без нових доказа који би утицали на налазе и квалификације садржане у Нацрту извјештаја, те исти постаје коначан.

Тим за ревизију:

Сафет Нишић, дипл. ек.

Божо Зимоњић, дипл. ек.

9. ПРИЛОЗИ ИЗВЈЕШТАЈА О РЕВИЗИЈИ

Извјештај о извршењу буџета за 2017. годину

Табела број 1

Екон. код	Назив економског кода	Остварено 2016.	План буџета 2017.	Пре-расподјела	Ребаланс	Одобрени буџет	Извршење 2017.	% 8/3	% 8/7
1	2	3	4	5	6	7	8		9
611000	Плате и накнаде трошкова запослених	7.308.263,81	7.689.997,81	0,00	-233.600,00	7.456.397,81	7.327.850,99	100	98,3
611100	Бруто плате и накнаде	7.123.267,10	7.431.577,81	0,00	-233.600,00	7.197.977,81	7.155.987,42	100	99,4
611200	Накнаде запосленим	184.996,71	258.420,00	0,00	0,00	258.420,00	171.863,57	93	66,5
612100	Доприноси на терет послодавца	243.860,75	236.143,30	0,00	33.600,00	269.743,30	265.346,32	109	98,4
613000	Издаци за материјал и услуге	2.472.398,91	2.960.551,00	0,00	0,00	2.960.551,00	2.370.172,06	96	80,1
613100	Путни трошкови	73.722,14	93.100,00	2.500,00	0,00	95.600,00	71.055,01	96	74,3
613200	Издаци за енергију	134.645,72	157.000,00	5.000,00	0,00	162.000,00	134.291,07	100	82,9
613300	Издаци за комуналне услуге	242.059,36	275.100,00	3.000,00	0,00	278.100,00	239.296,60	99	86
613400	Набавка материјала	156.218,29	213.200,00	-4.000,00	0,00	209.200,00	123.305,92	79	58,9
613500	Издаци за услуге превоза и горива	35.747,65	54.500,00	1.000,00	0,00	55.500,00	39.916,97	112	71,9
613700	Издаци за текуће одржавање	138.727,83	187.500,00	24.500,00	0,00	212.000,00	151.245,06	109	71,3
613800	Издаци за осиг., банк. услуге и услуге платног промета	24.479,85	34.080,00	700,00	0,00	34.780,00	26.661,65	109	76,7
613900	Уговорене услуге	1.666.798,07	1.946.071,00	32.700,00	0,00	1.913.371,00	1.584.399,78	95	82,8
614000	Текући грантови	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
614200	Грантови појединцима	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
614300	Грантови непрофитним организацијама	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
614500	Субвенције приватним предузећима	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
	Укупно текући издаци	10.024.523,47	10.886.692,11	0,00	-200.000,00	10.686.692,11	9.963.369,37	99	93,2

Реализација буџета капиталних потреба

Табела број 2

Година	Одобрено	Извршено до 2016.	Извршено 2016.	Укупно извршење	%
2015.	284.677,27	47.545,45	235.409,77	282.955,22	99,4
2016.	492.017,54	0,00	196.039,55	196.039,55	39,8
2017.	631.455,00	0,00	133.185,18	133.185,18	21,1
УКУПНО:	1.408.149,81	47.545,45	564.634,50	612.179,95	43,5

Преглед планираних и остварених прихода правосуђа Брчко дистрикта БиХ

Табела број 3

Organizacioni kod		1201		1202		1203		1204		1205		U K U P N O :	
Ekonomski kod	Opis	Plan	Ostvarenje	Plan	Ostvarenje	Plan	Ostvarenje	Plan	Ostvarenje	Plan	Ostvarenje	Plan	Ostvarenje
722000		0	450	2.100.000	2.001.729	0	374	0	171	14.479.436	553.976	16.579.436	2.556.700
722200	Sudske takse i naknade	0	0	1.680.000	1.558.407	0	0	0	0	12.210.715	169.123	13.890.715	1.727.531
722300		0	0	420.000	439.510	0	0	0	0	0		420.000	439.510
722600	Prihodi od pružanja javnih usluga	0	0	0	1.726	0	0	0	73	2.268.721	381.564	2.268.721	383.362
722700	Neplanirane uplate	0	450	0	2.086	0	374	0	99	0	3.289	0	6.297
1201	Pravosudna komisija												
1202	Osnovni sud												
1203	Apelacioni sud												
1204	Pravobranilaštvo												
1205	Tužilaštvo												
1206	Kancelarija za pravnu pomoć												